

A gyermekek beszédfejllettségének felmérése

Logopédiai szűrések és vizsgálatok

A logopédus feladatai

53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelete

38. § (1) Az Nkt. 18. § (2) bekezdés e) pontja szerinti logopédiai ellátás feladata a hangképzés, a beszéd, a beszélt és írott nyelvi képesség fejlődési és szerzett zavaraihoz, továbbá a specifikus tanulási zavarokhoz (diszlexia, diszortográfia, diszgráfia, diszkalkulia) kapcsolódó prevenció, állapotmegismerési és terápiás tevékenység

A logopédiai
ellátás
folyamata

szűrés

vizsgálat

terápia

értékelés

A kötelezően elvégzendő szűrésekről

•53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelete

38.§ (2) (3) **A logopédiai ellátás keretében el kell végezni a harmadik és ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének szűrését.** A hároméves kori logopédiai szűrés a nyelvi fejlettségre (receptív és expresszív nyelv), az ötéveskori szűrés elsősorban a beszédartikulációra, illetve az írott nyelvi (írás és olvasás) készségekre irányul. A szűrés eredménye alapján szükség szerint el kell végezni a gyermek további logopédiai vizsgálatát, illetve kezdeményezni kell további gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatokat. (4) A részletes logopédiai vizsgálat és logopédiai vizsgálati vélemény alapján kell a gyermek további logopédiai ellátását megszervezni, ha a szűrés és a logopédiai vizsgálat eredményei alapján erre szükség van.”

A 3 éves kori szűrésről

Célja: a nyelvi fejlettség megállapítása

Eszköze: KOFA teszt

KOFA

- szülői beszámolón alapuló korai nyelvfejlődési vizsgálóeljárás, magyar adaptáció
- kérdőíves formában a gyermeki produkcióról gyűjt adatokat (szavak használata, ragok és névutók használata)
- nyelvi késés → nyelvi zavar-*specifikus beszéd-nyelvfejlődési zavarok*
- MacArthur-Bates Kommunikatív Fejlődési Adattár
Specifikus beszéd-nyelvfejlődési zavarok: előjelek 2 éves korban (50 szó)- diagnózis 4 évesen

Feladat: az *időben* történő beavatkozás

A specifikus nyelvfejlődési zavar tünetei

- 2 éves koruk körül jelennek meg az első szavak
- Még az iskolába lépés előtt is hiányos az anyanyelvi beszédhang készletük --> eltérő artikuláció is társul hozzá
- Nyelvhasználatuk jelentősen elmarad az életkori átlagukhoz viszonyítva (Pl.: nem használ a gyermek múltidőt, elhagyja a segédigéket, grammatikailag egyszerű mondatokat használ)
- Szókincsük mind az értés, mind a produkció során korlátozott
- Jellemzi ezek a gyermekeket a szó- és mondatismétlési feladatokban jelentkező verbális rövid távú emlékezet gyengesége
- A beszéd megértésekor jelentkező zavarok --> fokozódik, minél gyorsabban beszél a partner

Fontos még!

Hallásvizsgálat: a megkésett beszédfejlődés hátterében nem áll-e fülészeti probléma, enyhe (váladék a dobüregben, megnagyobbodott orrmandula), vagy súlyosabb fokú hallássérülés

Logopédus által végzett további vizsgálatok --> az eredményeknek megfelelően a passzív (értés) és aktív (szóhasználat) szókincs feltérképezése, vagy a nyelvi fejlettség (mondatalkotás, beszédértés) feltárása

Az 5 éves kori szűrésről

Célja: a beszédartikuláció , az írott nyelvi készség megállapítása

Eszköze: SZÓL-E? Szűrőeljárás az Óvodai Logopédiai Ellátásban- Kas, Lórik, Molnárné, Szabóné, Szatmáriné- 10 területen szűri a gyermek beszéd-és nyelvi fejlettségi profilját

Az 5 éves kori szűrésről

Célja: a beszédartikuláció , az írott nyelvi készség megállapítása

Eszköze: SZÓL-E? Szűrőeljárás az Óvodai Logopédiai Ellátásban- Kas, Lórik, Molnárné, Szabóné, Szatmáriné- 10 területen szűri a gyermek beszéd-és nyelvi fejlettségi profilját

Az artikulációs terápiáról

Mi történik egy foglalkozáson?

- Percepciófejlesztés - kiemelten a hallási figyelem fejlesztése: „melyik állat hangját hallod?”
- Artikulációs mozgásügyesítés: „utánozzuk a cica hangját!”
- Hangok kialakítása, beépítése a beszédbe
- Hangok differenciálása
- Szókincsbővítés: „megetetjük az állatokat, gondozzuk őket és közben beszélünk róluk, állatos böngészőt nézegetünk”
- Ciklizálás: „gurítjuk a labdát és közben te leszel a papagáj”
- Finommotoros fejlesztés: „csigát készítünk gyurmából”

Karayné
Pavalacs Zsuzsa
logopédus
szaktanácsadó

- Ez a dokumentum a Creative Commons – Nevezd meg!
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/>)
licenz keretében került publikálásra,